A°. 1855. N°. 276.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

WOENSDAG 21 NOVEMBER.

Buitenland.

LONDEN den 19 november.

De heer *Labouchere*, nu in de plaats van sir *W. Molesworth* tot secretaris van Staat van Kolonien benoemd, bekleedde bij een der vorige Ministerien het ambt van hoofd van het bureau van koophandel en heeft zich bestendig een warm voorstander van den thans gevoerden oorlog betoond. De hem nu opgedragen post was eerst den heer *Sydney Herbert*, lid van het vorige Kabinet, aangeboden, maar door dezen van de hand gewezen. Zoo als men weet behoort hij tot de partij der Peelisten.

— De Regering heeft aan de dagbladen mededeeling doen toekomen dat het verlies der Engelschen bij het in de lucht springen van het artilleriepark bij Inkerman, dat den naam van het molenpark droeg, in 22 dooden en 119 gekwetsten bestaat, terwijl 4 personen vermist werden. Onder de dooden is 1 officier en onder de gekwetsten zijn 3 officieren.

— De reizigers op de groote wegen in Mexico worden zoo dikwijls beroofd dat zulks over het algemeen de aandacht niet meer wekt. Zoo zou ook denkelijk niemand meer van het aanhouden van den postwagen naar Morella gesproken hebben, hetwelk eenige weken geleden plaats greep, indien het niet geweest ware om over de galanterie van een der bandieten te lagchen. Eene jonge en schoone dame, die onder de reizigers behoorde, droeg aan een harer handen een kostbaren diamant, die dadelijk de begeerige blikken van het hoofd der bende tot zich trok. De vraag om het bezit daarvan werd zeer beleefd gedaan, waarop de dame, zonder eenige ontsteltenis te verraden, den roover de hand aan welke de schat blonk toereikte. Maar die hand was zoo schoon, dat de galante bandiet, na haar lang beschouwd te hebben, zich, in plaats van den ring in bezit te nemen, vergenoegde met te zeggen: „Mevrouw, wees zoo goed dezen diamant ter gedachtenis aan mij te behouden."

PARIJS den 19 november.

De Keizer heeft heden Zijne Excellentie Mehemet bey, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister der Verhevene Porte, in een bijzonder gehoor ontvangen, die de eer had Z. M. het antwoord des Sultans op de geloofsbrieven van den heer *de Thouvenel*, alsmede een brief van gelukwensching met de vermeestering van Sebastopol, te overhandigen.

— Eergisteren heeft alhier in de zalen van het Stadhuis het groote banket plaats gegrepen, dat door den Prefect en den Gemeenteraad was bereid ter eere van prins *Napoleon*, den voorzitter der Keizerlijke commissie voor de wereldtentoonstelling, van de leden der commissie, van de gelauwerden op de tentoonstelling en van de grootdignitarissen. De Prefect der Seine stelde een toast in op den Keizer, sprak van de groote gebeurtenissen onder de tegenwoordige regering en uitte de beste wenschen namens de vertegenwoordigers der stad Parijs voor den voorspoed der Napoleontische dynastie; de heer *Delangle* bragt een toast aan prins *Napoleon*, waarop deze antwoordde met een toast aan de stad Parijs. Na het banket was er groote receptie, alsook een concert, waarin zich de voornaamste kunstenaars van vers[illegible] groote schouwburgen dezer hoofdstad deden [illegible]

— Gisteren avond, ten ongeveer [illegible] hier een hevige brand uitgebroken in het u[illegible]issement op de kaai de Billy, hetwelk on[illegible] van de Manutention bekend is, en waar[illegible]admiddelen die gedurende de vijftien laatste maanden naar het leger in het Oosten waren afgezonden grootendeels bewerkt waren, terwijl zich daar ook de uitgebreide werkplaatsen van *Derosne & Cail* bevonden. De brand ontstond in het gedeelte dat het naast aan het Trocadero grenst en woedde zoo hevig voort, dat, in weerwil van de grootste inspanning der brandweer, der leerlingen van de militaire school en van de burgerij, dat geheele gedeelte van het etablissement ten negen ure in de asch lag, terwijl een ontzettend groote voorraad granen en meel, benevens zeer vele werktuigen, die tot het malen en de verdere bewerking daarvan dienden, alsmede het stoomwerktuig, daarbij zijn te loor gegaan. Men verzekert dat het verbrand gebouw ruim twee millioen francs gekost heeft, en dat de waarde der vernielde granen en werktuigen niet veel minder bedraagt. De Keizer, verscheiden officieren van zijn Huis, de Ministers van oorlog en binnenlandsche zaken en andere voorname personen hebben zich onverwijld naar het tooneel des ongeluks begeven, hetwelk door den Keizer niet verlaten is alvorens hij zich overtuigd had dat alle gevaar geheel geweken was.

— Zoodra de aankomst van den generaal *Bosquet* te Pau bekend was, hebben de aldaar verblijf houdende Engelschen tot hem een adres van gelukwensching gerigt, waarop de Generaal met een zeer hartelijken brief geantwoord heeft. Door den Gemeenteraad was eene commissie benoemd om hem een eeredegen aan te bieden. De *Mémorial des Pyrenées* van den 17 dezer meldt, dat de gezondheid des Generaals zich verbetert en dat hij reeds herhaalde malen in een rijtuig is kunnen uitrijden.

— Uit de bij den Minister van oorlog ontvangene depêche, wegens de gedeeltelijke vernieling van het artilleriepark bij Inkermann, blijkt dat de drie in de lucht gesprongen magazijnen gezamenlijk 30,000 kilogrammes buskruid, 600,000 patronen, 300 gevulde houwitsers en ander krijgsmaterieel inhielden. De oorzaak van den brand was moeijelijk na te gaan. Hoe beklagenswaardig de ramp ook zijn moge, de Opperbevelhebber besluit zijne depêche met de verzekering dat de voorraadmiddelen des legers, uit hoofde van den rijkelijken overvloed welken het daarvan bezit, daardoor niet gevoelig geleden hebben.

— Uit de thans langs den gewonen weg ontvangen brieven uit Konstantinopel van den 8 dezer blijkt, dat de gewapende vechtpartijen in de straten dier hoofdstad van ernstiger aard schijnen te zijn geweest dan men eerst had gedacht; het schijnt eene soort van zamenspanning der Tunezers tegen de Franschen geweest te zijn, welke uit godsdiensthaat voortsproot en door geestelijken moet zijn aangestookt; de Muzelmansche bevolking heeft zich volstrekt niet in deze zaak gemengd, zoodat het gemakkelijk is gevallen de oproermakers tot reden te brengen. — Het wordt meer en meer waarschijnlijk dat vóór den winter van de zijde der Geallieerden in de Krim geene belangrijke operatien meer zullen plaats grijpen; overal, zoowel aan de zijde van Baidar als aan den kant van Eupatoria, maakten de generaals toebereidselen om de onder hunne bevelen staande troepen de winterkwartieren te doen betrekken, ofschoon zij maatregelen namen om zich tegen eene verrassing des vijands te vrijwaren. Te Sebastopol bleven de beide partijen elkander over de baai beschieten; de Geallieerden hadden nabij het fort St. Nicolaas eene nieuwe en duchtige batterij van 80 ponders opgerigt, bestemd om het fort Konstantijn tot zwijgen te brengen; naar het gevoelen van de officieren der genie kon dit oogmerk binnen veertien dagen bereikt worden, doch het bleef waarschijnlijk dat de Russen desniettegenstaande de noordzijde der baai den geheelen winter zouden blijven bezetten. — Het berigt, dat de Sultan eeretitels en aanzienlijke geschenken aan den maarschalk *Pélissier* en den admiraal *Bruat* had doen toekomen, wordt door het *Journal de Constantinople* wedersproken en voor geheel ongegrond verklaard. — Brieven uit Athene melden, dat de Zitting der Grieksche Kamers den 6 dezer is gesloten, om den 1sten, weinige dagen door den Koning in persoon heropend te worden.

KEULEN den 19 november.

De Groothertog van Hessen kwam laatstleden zaturdag voormiddag te Berlijn aan en werd aan het station van den spoorweg door den generaal *von Wrangel*, den stadskommandant generaal *von Schlichting* en den Hessischen gezant graaf *von Görz* ontvangen. Kort daarop kwam de Koning van Sanssouci en begaf zich met zijnen Gast naar Charlottenburg, waar deze eenigen tijd verblijven zal. Ook de Hertog van Brunswijk is te Berlijn aangekomen.

Volgens te Berlijn ontvangen brieven uit Stockholm maken de talrijke dagelijksche eerbewijzingen, welke den buitengewonen Franschen gezant, generaal *Canrobert*, zoowel van den kant der leden van de Koninklijke Familie als van dien der hooge Staatsambtenaren en anderen ten deel vallen, de stof der algemeene gesprekken en van zeer uiteenloopende gissingen in die hoofdstad uit. Terwijl toch sommigen daarin de voorteekenen van een verbond met de Westersche Mogendheden zien willen, verzekeren anderen dat de Koning nog altijd aarzelt aan de begeerte dier Mogendheden en van velen zijner eigene onderdanen toe te geven. De tegenstanders van Engeland en Frankrijk leggen de zaak zelfs in dien zin uit dat de overgroote eerbetooningen, den generaal als onder de oogen van den Russischen Gezant aangedaan, juist daarop berekend zijn om de afwijzing der voorslagen met welke hij belast geweest zou zijn te verzachten. Ook ligt het wel in den voorzigtigen geest der Russische staatkunde in zoodanige omstandigheden geene ergernis over bewezene beleefdheden van dien aard te doen blijken.

— Uit Petersburg wordt gemeld dat de Keizer den Minister van binnenlandsche zaken bevolen heeft den staat van beleg dier hoofdstad nog vóór zijne terugkomst op te heffen, de noodige maatregelen waartoe den 9 dezer genomen zijn, terwijl de opheffing kort daarna gevolgd is. Het gevolg des Keizers keerde reeds van lieverlede terug.

— Men blijft te Weenen verzekeren dat bij het in Gallicië nog op voet van oorlog staande leger weldra eene vermindering zal plaats hebben. De bevelen daartoe zouden den opperbevelhebber graaf *Schlick* bereids langs officiëlen weg geworden en hij voornemens zijn zich in den loop der volgende maand voor eenige weken met verlof naar de hoofdstad te begeven.

De bevelhebber der Oostenrijksche bezettings-troepen in de Donau-Vorstendommen, de luitenant-veldmaarschalk graaf *Coronini*, is van Bucharest te Weenen aangekomen. Het doel zijner overkomst is van militairen aard. Hij onderhield zich langen tijd met den vroegeren opperbevelhebber, baron *von Hess*, en zal aan de beraadslagingen deel nemen welke het bezettingsleger betreffen, en na de terugkomst des Keizers uit Trieste gehouden zullen worden.

(Per Telegraaf.)

BERLIJN den 20 november.

Na den 11 en 12 dezer de Russische troepen, welke aan de oevers van de Belbek en de Katcha gelegerd zijn, geïnspecteerd te hebben, is keizer *Alexander* terstond daarop over Moskou naar Petersburg gereisd en den 18 dezer in laatstgenoemde hoofdstad aangekomen.

De militie der gouvernementen Smolensk, Moskou en Toula is bij het zuiderleger ingelijfd. Het regement tirailleurs der Keizerlijke Familie had dezelfde bestemming ontvangen.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 19 november.

Bij wijziging van het besluit van 26 september 1854, n.° 84, heeft Z. M. bepaald dat de herziening of vaststelling der bij de artt. 4 en 5 der wet tot regeling van het armbestuur bedoelde reglementen, voor zoo veel dit niet reeds heeft plaats gehad, moet zijn geschied voor of uiterlijk op den 1 julij 1856.

— Woensdag aanstaande zullen van hier naar hunne garnizoensplaatsen vertrekken de onderofficieren en manschappen der vier infanterie regementen, welke zich sedert drie maanden in het schieten met het Minié geweer geoefend hebben. Vooreerst zal alhier geene verdere oefening plaats hebben, doordien van elk der acht bestaande regementen infanterie reeds een detachement is geoefend en deze de overige van de bataillons der regementen daarin onderwijs zullen geven.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van maandag 19 november.*

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over art. 1 van hoofdstuk III (*Departement van Buitenlandsche Zaken*) der Staatsbegrooting voor 1856.

De heer *Groen van Prinsterer* zou het woord niet gevoerd hebben, om niet toe te geven aan het vermoeden dat de questie over diplomatieke diners van meer gewigt zou zijn dan die over de groote belangen van buitenlandsche politiek, en dat op een oogenblik dat een veel beteekenende wenk in een buitenlandsch Staatsstuk gegeven wordt, en waarbij alle Staten van Europa worden uitgenoodigd om ten aanzien der oorlogs-questie openhartig te zijn. Maar hij heeft toch gemeend het woord te moeten voeren: 1°. omdat door den loop, dien de discussie genomen heeft, de zaak een breederen omvang verkregen heeft en, na de rede van den Minister van Justitie, zaturdag jl. gehouden, bijkans als eene Kabinetsquestie is te beschouwen, en 2°. omdat hij, spreker, in eene moeijelijke positie verkeert. Hij was vroeger steeds voor het tafelgeld; hij achtte dit ook billijk en overeenkomstig met onze waardigheid. De Minister heeft dan ook met waardigheid en klem de voordragt van het Gouvernement verdedigd. Hij zal zich niet voegen bij het amendement van den heer *Dommer*. Het Ministerie moet weten of men voor of tegen het tafelgeld gestemd is. Als de Minister een offer wil gebragt hebben, dan moet dit uit eigen beweging geschieden en niet zijdelings op aangedrongen worden. Desniettemin twijfelt de spreker en vreest hij bijna, dat hij tegen het artikel zal moeten stemmen, op grond 1°, dat we hier niet hebben een normaal cijfer, maar eene losse greep, en vooral ook 2°, omdat hij (hoezeer zich vereenigende met het denkbeeld van den Minister van Justitie, dat men niet al te karig moet zijn en dat men aan billijke wenschen moet tegemoet komen) dat stelsel niet ziet toegepast op de geheele begrooting, maar alleen op de tafelgelden. Hij vereenigt zich met hetgeen door den heer *Storm van 's Gravesande* is aangevoerd over de tractementen vooral der kleinere beambten, maar bovenal wijst hij op het lot der onderwijzers, wier behoeften nijpend is; dit zijn des sprekers grootste bezwaren. Hij wenschte voor de waardigheid van het Land voor het artikel te kunnen stemmen, maar hij vreest dit niet te zullen kunnen doen. Hij ziet er voor den Minister niet een zoo groot bezwaar in als het tafelgeld niet wordt toegestaan, want de Minister zal dan of geen verder offer meer brengen, of daarmede voortgaan en zich een nieuw offer getroosten.

De heer *Elout van Soeterwoude* is getroffen door de warme belangstelling in deze zaak door den Minister van Justitie betoond. Hij deelt veel van hetgeen door den heer *Groen* is aangevoerd. Hij is vooral van oordeel, dat het tegenwoordig oogenblik, waar er zoo veel behoeften zijn, voor deze aanvraag niet gelukkig gekozen is. Hij meent dat het amendement van den heer *Dommer* juist geschikt is om de questie ongeprejudicieerd te laten tot betere tijden. Hij had gewenscht dat de Minister had ingezien, dat het amendement van den heer *Dommer* het beginsel ongedeerd liet, en dringt er nog bij den Minister op aan om zich met dit amendement te vereenigen. Ten slotte wijst hij op het belangrijke offer in 1848 door de Kroon gebragt.

De heer *van Eck* behandelt de vraag over de noodzakelijkheid der voorgestelde uitgaven en acht evenzeer het oogenblik daartoe niet geschikt, nu de duurte der levensmiddelen zoo zwaar op de middenklasse drukt. De redenen, waarmede de Minister van Justitie den post verdedigd heeft, worden door hem betreurd, en hij gelooft dat die een ongunstigen indruk bij de Kamer en de Natie en misschien zelfs ook bij het Ministerie hebben gemaakt. Die Minister heeft gebruik gemaakt van een zeer zuinig beheer; men moet niet op kleinigheden letten, voerde men aan, maar spreker zegt, dat onze geheele begrooting uit kleinigheden bestaat, die door de leden der Natie moeten gedekt worden. Hij acht het

eene blaam voor Nederland dat de Minister van Justitie gezegd heeft, dat Nederland, even als een gierigaard, schatten op schatten stapelt en dat men dan zoo karig niet moet zijn. Die Minister heeft ook beweerd, dat de hoogere ambtenaren ruim moeten bezoldigd worden, want dat dit goed terugwerkt op de mindere beambten; hij meent echter, dat die mindere ambtenaren het best gebaat zijn als zij het hun toegedachte zelf in handen kregen. Op gelijke wijze als nu geschiedt zou ook bij voorbeeld de Minister van Binnenlandsche Zaken tafelgeld kunnen vragen voor de ontvangst van Commissarissen des Konings, en zou ook de Minister van Justitie dit kunnen doen voor zijne conferentien met de procureurs-generaal. De hoofdvraag is deze: of het Land beter gediend zal worden indien het tafelgeld wèl wordt toegestaan, dan of de internationale belangen verwaarloosd zullen worden, indien er geen tafelgeld verstrekt wordt? daarvan hangt alles af; als de Minister hem kan aantoonen dat onze internationale belangen, door het niet verleenen van tafelgeld, worden verwaarloosd, dan zal hij er voor stemmen. Overigens beveelt hij de aanneming van het amendement van den heer *Reinders* aan. Wordt dit onverhoopt afgestemd, dan zal hij zijne stem aan het amendement van den heer *Dommer* geven.

De heer *van der Linden* was niet voornemens het woord te voeren, maar, door den terugtred van den Minister van Justitie tot de algemeene beschouwing, heeft hij daartoe aanleiding gevonden. Die Minister heeft gesproken over het niet weifelende en over de vastheid in de beginselen van dit Ministerie; over de wet op het gemaal; over het beginsel, dat dit Ministerie alléén ziet op zaken maar niet op personen, enz. Hij zou daarover veel kunnen zeggen, maar, zoo zeer vriend als hij is van vrijheid van spreken, zoo zeer is hij ook een vriend van orde in de discussie. Hij zal dus niets zeggen over de vastheid van gang van dit Ministerie; welligt zal hij straks een enkel woord in het midden brengen, om aan te toonen, dat die vastheid hem beangst maakt. Hij zal ook niet spreken over het beginsel van het Ministerie om niet op personen, maar op de zaken te letten, want spreker durft zeggen, dat een ieder die nagaat hoe zich de heeren *Donker* en *van Hall*, als leden der Kamer, ten opzigte van een vorig Ministerie hebben gedragen, daarnaar zal kunnen afmeten wat er van dat beginsel is. Hij zal dus nu alleen spreken over het finantiële gedeelte der rede van den Minister van Justitie. Zij betrof *a* eene meer bijzondere beschouwing over het tafelgeld, en *b* eene meer algemeene finantiële beschouwing.

Wat het eerste punt aangaat, geeft hij niet toe, dat het tafelgeld eene geïsoleerde questie is. Hij is altoos voor het tafelgeld geweest, omdat hij meende dat men het niet moest afnemen van een Minister, die de betrekking aanvaardde met het uitzigt op eene som voor tafelgeld. Maar hier is het een geheel ander geval. De tegenwoordige Minister van Buitenlandsche Zaken heeft die betrekking aanvaard, wetende, dat er geen tafelgeld was. En als de Minister van Justitie dan zegt, dat niet één ambtenaar genoeg bezoldigd wordt, dan vraagt hij waarom dan begonnen is met eene verhooging voor den Minister te vragen?

Wat de algemeene finantiële beschouwingen van den Minister van Justitie betreft, daaromtrent merkt hij voor alles op, dat die Minister gesproken heeft namens het Ministerie, en dat dus zijne rede beschouwd moet worden als de ontwikkeling van het stelsel der Regering omtrent het gebruik der geldmiddelen en als de intieme gedachte van het Ministerie uitdrukkende bij de aanvraag van gelden; en daarom moet hij op het noodlottige dier leer wijzen en haar bestrijden. De Minister van Justitie wees er op, dat er gedurig geamortiseerd wordt, dat er schatten op schatten gestapeld worden en dat het Land den weg van een gierigaard opgaat. Maar hij vraagt van waar al die middelen komen; zij vloeijen voort, òf uit de opbrengst der belastingen hier te Lande, òf uit de inspanning der Javanen. Dit nu schijnt het Ministerie te beschouwen als vaste inkomsten en schijnt, op grond daarvan, zoo wat te meenen, dat het Land nu kan rentenieren. Maar de spreker vraagt, hoe men met 1200 millioen schuld kan spreken van een gierigaard, van het stapelen van schatten op schatten, enz. En hoe is evenwel de toepassing van die leer door de Regering? Als de Kamer eenige meerdere boeken of meer ruimte noodig acht, als er gesproken wordt over de wrakke gebouwen op het Binnenhof en op het herstel daarvan, als men wijst op de gedenkteekenen op het Binnenhof (bij voorbeeld op de Loterijzaal) en op hun vervallen toestand, als er gesproken wordt over eene subsidie voor de sterrewacht te Leyden, het antwoord is steeds: „er is geen geld"; en als het geldt den toestand der gevangenissen, dan zegt de Minister van Justitie: ja, zij zijn zeer slecht ...., „maar er is geen geld"; maar als er gesproken wordt over het tafelgeld, dan zijn er schatten bij schatten en dan is het Land gierig, wanneer het dit niet toestaat. Hij vindt die leer gevaarlijk en het allerminst te verklaren van een Ministerie dat eene begrooting aanbiedt, die niet sluit.

En welke is nu de vastheid van gang bij dit Ministerie? eene vastheid, waarop spreker niet gesteld is. Zij is deze: dat het Ministerie jaar op jaar met vasten gang de uitgaven vermeerdert; er wordt vermeerdering gevraagd voor tafelgeld, vermeerdering voor het tractement van den secretaris-generaal bij het Ministerie van Justitie. Er worden tonnen verhooging voor oorlog en millioenen voor marine aangevraagd. Er is gezegd: bij het vorig Ministerie was er ook toeneming van uitgaven. Hij antwoordt daarop, dat hij het Ministerie niet kwalijk zou nemen als het zeide: „wij zijn in dit opzigt in eene tegenovergestelde rigting."

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* herinnert, dat ook het vorig Ministerie den post voor tafelgelden, en wel ten bedrage van *f* 6000, op de Staatsbegrooting heeft gebragt. De ondervinding, die hem de noodzakelijkheid van dezen post heeft aangetoond, heeft hem ook bewezen dat eene som van *f* 4000 voldoende te achten is. Hij is het volkomen eens dat niet dan noodzakelijke uitgaven op de begrooting moeten gebragt worden. Te regt is door den heer *Groen* opgemerkt, dat er van deze zaak geene Kabinets-questie wordt gemaakt. Hij vindt dit altijd eene verkeerde wijze van handelen, omdat daardoor inbreuk gemaakt wordt op de vrijheid der beraadslagingen van de Kamer, die even vrij moet blijven als het geheele Land. Intusschen herhaalt hij het, dat elk Minister ook vrij is in zijne verklaring wat hem convenieert. In den loop dezer zitting is de vraag gedaan, waarop het hier eigenlijk aankomt, of namelijk de uitgave noodzakelijk is; zoo ja, dan moet zij worden toegestaan, zoo neen, dan moet zij worden geweigerd. Nu heeft hij reeds de verklaring afgelegd, dat zijne eigene ondervinding hem bewezen heeft, dat hij vroeger gedwaald heeft en dat de uitgave wel degelijk noodzakelijk is. Het is zijne overtuiging, dat de zaken en belangen ten opzigte van het Buitenland niet goed kunnen worden behandeld, zonder eenige representatien. Dat is dan ook het gevoelen geweest van sommige sprekers, die nu weifelen in de stem die zij zullen uitbrengen. De heer *Elout* heeft wel een raad gegeven, geput uit de geschiedenis eener Republiek; hij heeft op een voorbeeld gewezen en hij zou wenschen dat de Minister van Buitenlandsche Zaken zou zeggen, dat hij ontvangt, maar voor zijne eigene rekening; dat voorbeeld uit de Republiek kan niet opgaan, geen Minister zal dit zeggen, wanneer hij het geluk heeft onder een monarchalen Regeringsvorm te staan; hij heeft veel liever dat men hem beschuldigt dan dat men dit het Vaderland doet; *Pericles* moge dit gedaan hebben, zoo groot is hij niet om diens voorbeeld te volgen; hij zoekt zijne verhooging niet in de vernedering van zijn Vaderland. De beide amendementen komen hem onaannemelijk voor; er zijn op de begrooting wel eenige posten voor memorie uitgetrokken, maar die bestaan niet; het amendement van den heer *Dommer* zou dus bewijzen dat er geen Minister van Buitenlandsche Zaken was. Zijne kennis van zaken doet hem dan ook zeggen, dat er geen Minister van zijn departement zonder tafelgeld zal komen. Zoo de uitgave tot den jare 1852 noodzakelijk was, dan is zij het ook nu; was zij dit niet, dan had zij ook vroeger niet op de begrooting moeten voorkomen. Heeft de Kamer nu tot 1852 de noodzakelijkheid erkend, dan vraagt hij of zij noodzakelijke uitgaven zal afstemmen. Men heeft er op gewezen dat het oogenblik om de uitgaven te herstellen niet gelukkig gekozen was, omdat ook de kleine ambtenaren groote behoefte hebben aan verhooging hunner bezoldiging; de Minister is dit laatste geheel eens, maar vraagt of, als men niet alles tegelijk kan doen en alles op eens voorzien, dit dan eene reden moet opleveren om eene noodzakelijke uitgaaf te weigeren. Men heeft gesproken van een instrument, en om zich nu aan dat beeld te houden zegt hij dat, van het oogenblik af dat men het instrument zoo weinig noodig mogt oordeelen, hij zich zeer gelukkig zou achten, omdat hij dan van eene groote zedelijke verantwoordelijkheid jegens den Koning en het Vaderland zou zijn ontslagen. Het is ook zijne overtuiging, dat men tot eene verhooging van de tractementen der kleine ambtenaren zal moeten komen, maar hij merkt op dat de uitgaven daartoe vereischt nog al hoog zullen loopen. Het komt hem dus voor, dat het hier geldt, zoo als in meest alle parlementaire vergaderingen, dat men, tot bestrijding van hetgeen aangevraagd wordt, zegt iets anders te verlangen. Men heeft de gedane aanvrage van *f* 4000 in verband beschouwd met den druk der belastingen. Hij weet het dat men door zulke uitdrukkingen veel invloed op het min nadenkende volk kan uitoefenen; het volk hoort dat gaarne; dat zijn populaire voorstellingen en meestal lokazen, waarvan men zich bedienen kan om op verkiezingen te werken [illegible] te laten zeggen dat men zoo een groot voorstander van de afschaffing der belastingen is. Maar hij vraagt op zijne beurt wat het volk zeggen zal, als het 4½ millioen minder belasting zal betalen, dat er eene noodzakelijke uitgave van *f* 4000 op de begrooting zal voorkomen. Ja, hij voegt er bij dat, zoo men vroeger van de noodzakelijkheid der uitgave overtuigd was, men die dan ook nu zonder zeer gegronde redenen niet mag weigeren. Ook de Minister kan zeggen, dat hij den post niet wenschelijk acht; hij zou gaarne zien, dat er Ministers kwamen die hunne betrekkingen alleen om de eer waarnamen, want het is zoo eene aangename zaak niet, om in de dagbladen der tegenpartij door het slijk te worden gehaald, of hier dagelijks op de bres te moeten staan om zich te verdedigen tegen allerlei, naar het gevoelen der sprekers, gegronde beschuldigingen. Zoo er dus dergelijke Ministers konden gevonden worden, dan gelooft hij dat al zijne ambtgenooten gaarne hunne plaats aan deze zouden inruimen. Niets anders verlangt men van den Minister van Buitenlandsche Zaken. Men wil eigenlijk dat hij geld zal toegeven om het genoegen te hebben den last te dragen van Minister te zijn. Wat hem betreft, hij herhaalt het, hij is in deze zaak geheel onverschillig. Zijn eigen lot heeft hij in zijne eigene handen. Hij spreekt hier alleen in het belang des Lands, wanneer hij er op aandringt dat het behoorlijk worde vertegenwoordigd. Kwam het er op aan, verordende schatkist opofferingen, wie zal dan achterblijven, zich daartoe bereid te verklaren? Zeker hij niet, die in moeijelijke oogenblikken drie vijfden van zijn pensioen in de schatkist heeft gestort. Maar dit deed de Minister in 1848 geheel vrijwillig. Verkeerde de schatkist dus in dergelijken toestand, dan was het burgerpligt, met ter zijde stelling van eigenbelang, zich opofferingen te getroosten. Z. Exc. bedankt den heer *Hugenholtz* voor de welwillendheid, door dat lid jegens de gezanten betoond; die heer meende namelijk dat het aangevraagd bedrag voor het tafelgeld van den post voor de gezanten en consuls was afgetrokken; maar tot wederlegging van die bewering heeft de Minister laten opmaken een staat van de tractementen der gezanten enz.; daaruit blijkt dat die nergens verminderd, doch overal vermeerderd zijn, zoodat het geachte lid zich in zijne berekeningen heeft bedrogen. Ten slotte zegt Z. Exc., dat hij gesproken heeft uit liefde en in het belang van de zaak en dat hij hoopt, welk besluit door de Kamer ook moge worden genomen, het alleen geschieden zal op goede gronden, uit de zaak zelve geput.

De *Minister van Justitie* acht het noodig de strekking van zijne rede, zaturdag jl. gehouden, nader toe te lichten. Men moet die rede in haar verband beschouwen en niet aan een enkel woord eene verkeerde uitlegging geven. Het Ministerie blijft voortgaan te vragen, of eene uitgave noodig en noodzakelijk is. De eenige vraag, die hier in aanmerking komen kan, is dus of de Minister van Buitenlandsche Zaken uitgaven moet doen, om met de diplomatie op behoorlijke wijze om te gaan. Nooit heeft hij beweerd, dat er met geene zuinigheid moet worden geadministreerd, maar men moet de zaak niet overdrijven, men moet geene noodzakelijke uitgaven weigeren. Op een oogenblik dat men belastingen afschaft en schulden amortiseert, mag men geene noodzakelijke uitgaven afkeuren, want anders komt het denkbeeld van den gierigaard voor den geest. Dat was de stelling die hij ontwikkelde en alles moest dus terugkomen tot de eigenlijke vraag: is de uitgave noodzakelijk? Wat de leer aangaat die hij verkondigd heeft, dat hoogere betrekkingen goed moeten worden bezoldigd, was zijne juiste meening deze, dat er in elk vak eene betrekking of eene ambt moet zijn, waarnaar de minderen kunnen streven, en moet voor alle ambtenaren een uitzigt, de hoop bestaan dat zij eenmaal van beslommeringen vrij kunnen zijn. Men is het eens dat de mindere ambtenaren beter moeten worden bezoldigd, maar om dit goed te doen moet men hunne tractementen alle met 10 pct. vermeerderen; dat wil en dat doet men niet, maar dan moet er ook in elk vak eenig uitzigt zijn, dat men eene hoogere betrekking kan verkrijgen. Hij wijst op het voorbeeld van dit departement; de minste betrekking in de diplomatie is die van attaché, die of niet worden beloond of *f* 1000 erlangen; nu bestaat er voor hen geene mogelijkheid om van dat inkomen te leven; later verhoogen de tractementen, maar wie zal zich in de diplomatieke carrière begeven, wanneer men niet dadelijk voldoend tractement heeft of zelfs geen uitzigt dat men het verkrijgen zal? Het gevolg daarvan moet dus wel wezen dat menigeen, die goede diensten aan den Staat zou kunnen bewijzen, betere middelen van bestaan weet te verwerven. Zelfs in deze Kamer is er dikwerf geklaagd over de weinige jongelieden die zich verbonden om bij de diplomatie te treden; maar wie zal dan ook op den duur bij eene betrekking geld willen bijleggen? Hij trekt dus niets terug van hetgene hij gezegd heeft, maar men moet zijne stelling niet uit haar verband rukken, en die *in concreto* aannemen.

De heer *van Nispen* zal na de ondervinding, die nu is opgedaan, consequent met zich zelf zijn en weder voor het tafelgeld stemmen. — De heer *Dommer* komt op tegen de bewering des Ministers alsof het zijne bedoeling zou zijn geweest om niet het tafelgeld maar om den Minister voor memorie uit te trekken. — De heer *Hugenholtz* komt, naar aanleiding van het antwoord des Ministers, op zijne vroegere rede terug. — De heer *Groen van Prinsterer* ontwikkelt nader zijne denkbeelden. Hij meent dat tot voorziening in de behoeften der onderwijzers nog grooter noodzakelijkheid bestaat, om op vroegere uitgaven terug te komen, dan voor het tafelgeld. Het is hem voorgekomen dat de Minister nooit met meer talent en gevatheid gesproken heeft, ja zelfs waardigheid, klem en veerkracht heeft betoond, maar dat hij toch in deze discussie eene zekere scherpheid van toon heeft aan den dag gelegd tegen iedereen die in gevoelen van hem verschilde, en zelfs tegen hen die niet zoo bepaald tegen het voorstel zijn. Dit schijnt hem weinig overeenkomstig toe met de politiek van apaisement. — De *Minister van Buitenlandsche Zaken* wederspreekt de meening dat hij zekere scherpheid aan den dag zou hebben gelegd. Zoo hij iets betoond heeft, dan is het veeleer dat hij in deze geheele questie eene groote onverschilligheid heeft aan den dag gelegd. — De heer *van der Linden* brengt nog eene enkele consideratie tegen de rede van den Minister van Justitie in het midden. Volgens die rede doen zij die zoo treuren over het lot der ambtenaren geen voorstel tot verhooging van tractementen. De spreker heeft niet getreurd, maar geantwoord op de klaagliederen van het Ministerie. Het is zijne meening, dat, als men tot verhoogingen overgaat, men niet met den Minister moet beginnen.

Hierna worden de beraadslagingen over art. 1 gesloten. Het eerst wordt in stemming gebragt het amendement van den heer *Reinders*, om de *f* 4000 voor tafelgeld van de begrooting af te laten, welk amendement wordt verworpen met 40 tegen 23 stemmen. — Ten tweede wordt met 46 tegen 17 stemmen verworpen het amendement van den heer *Dommer van Poldersveldt*, om den post van tafelgeld voor *memorie* uit te trekken. — Ten slotte wordt het art. 1 (met het tafelgeld) aangenomen met 39 tegen 24 stemmen; tegen stemmen de heeren *van der Poel*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *Anemaet*, *Storm*, *Dullert*, *Strens*, *Westerhoff*, *van der Linden*, *Storm van 's Gravesande*, *Sloet tot Oldhuis*, *van Bosse*, *van Eck*, *Heemskerk*, *Dommer van Poldersveldt*, *van Hoëvell*, *Hengst*, *Reinders*, *van der Veen*, *Blaupot ten Cate*, *Thorbecke*, *de Poorter*, *van Zuylen van Nyevelt*, *Bots* en *de Lom de Berg*.

De ee[illegible]eeling wordt, na het geven eener inlichting aan de[illegible]*rm* omtrent het cijfer der schrijfloonen, aangen[illegible]

De a[illegible]aadslagingen worden geopend over afdeeling [illegible]n buitenlandsche zendingen en consulaten).

De heer *van* [illegible]*n van Nyevelt* bespreekt de questie over de combinatie der missien te Rome en te Turijn, in verband met hetgeen ten vorigen jare deswege is verhandeld; hij dringt aan op het nut van het hebben van eenen afzonderlijken vertegenwoordiger te Turijn; zoo lang de kerkelijke regeling der Katholieken niet tot stand was gekomen, was Nederland een Land van missie en moesten ook wij een vertegenwoordiger te Rome hebben. Nu echter heeft onze gezant te Rome niet anders dan een politiek en geen kerkelijk karakter.

De heer *van Lynden* komt terug op de vaste brug bij Keulen; thans is eene memorie van Mannheim medegedeeld tegen die brug; hij heeft de teekening dier brug voor zich; zij zal zoo zwaar gebouwd zijn en met torens enz. versierd worden, dat de vrije Rijnvaart daardoor belemmerd moet worden. Wat het lastbreken bij Keulen betreft, hetgeen door den Minister werd betwijfeld, daaromtrent bestaat, volgens die memorie, wel degelijk vrees. Die memorie wijst ook op de artt. 9 en 114 van het Weener congres en art. 67 der Maintzer conventie van 31 maart 1831. Hij acht het van belang dat de Regering met klem op het bezwaar van den handel door de belemmering der Rijnvaart zal wijzen.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken* zegt, in antwoord op de vraag van den heer *van Zuylen*, nopens een afzonderlijken vertegenwoordiger te Turijn, dat hij daaromtrent nog geene beslissing van den Koning geprovoceerd heeft; overigens is er nopens die questie veel voor en tegen te zeggen; of nu Nederland al of niet een Land van missie is, doet z. i. niets af; voor het overige zal hij de wenken van den spreker niet uit het oog verliezen. Z. Exc. dankt den heer *van Lynden* voor zijne bijdrage nopens de brug bij Keulen; gisteren avond heeft Z. Exc. dezelfde memorie van het gezantschap te Berlijn ontvangen; Z. Exc. zal hier niet in eene beoordeeling van dat stuk

treden, maar om de brug te bestrijden op grond dat er geen zeeschepen door kunnen varen, zou hij in het belang van onzen handel niet gaarne doen.

De heer *van Zuylen* en de Minister van Buitenlandsche Zaken verduidelijken nog nader hunne meening, waarna de algemeene beraadslagingen gesloten worden.

Aangezien er nog werkzaamheden in de sectien te behandelen zijn, wordt de vergadering daarop tot morgen gescheiden.

's GRAVENHAGE den 20 november.

Bij Zr. Ms. besluit van 19 dezer is benoemd tot griffier bij de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage mr. *H. J. Soury*, thans substituut-griffier bij gezegde regtbank.

— De gewone audientie van den Minister van Marine zal op aanstaanden vrijdag den 23 dezer niet plaats hebben.

— Door het Departement van Finantien is opgave gedaan van de op 15 dezer in de volgende entrepôts aanwezige hoeveelheid ponden ruwe suiker: Amsterdam 6,458,629, Rotterdam 3,527,413, Dordrecht 532,341, Schiedam 322,997, Middelburg 1,138,992, totaal 11,980,372 ponden.

— In de zitting van den Gemeenteraad alhier van heden heeft de heer Burgemeester in zeer treffende bewoordingen medegedeeld het overlijden van het raadslid, den heer *Weenink*, en diens vele verdiensten en goede hoedanigheden geschetst. Onderanderen is na veelvuldige woordenwisseling met 17 tegen 12 stemmen verworpen het voorstel van Burgemeester en Wethouders, tot het ontslaan van den commies der 2de klasse voor de stedelijke belasting *Hahn*. Het adres aan den Minister van Binnenlandsche Zaken tot het ontwerpen eener wetsvoordragt tot onteigening van gronden, ten einde de graving van het Kanaal tot Scheveningen voort te zetten, is goedgekeurd. Eindelijk zijn langdurige beraadslagingen gehouden over het aan den Raad onderworpen contract tusschen Burgemeester en Wethouders en de heeren *Holtrop* c. s., redacteurs van het dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage, betrekkelijk de overgifte aan die heeren van genoemd blad. De meeste artikelen, sommige gewijzigd, zijn daarvan goedgekeurd. De beraadslagingen zullen in eene volgende vergadering worden voortgezet.

— Gisteren heeft aan het Provinciaal Gouvernement van Zuidholland de aanbesteding plaats gehad van: 1°, het spannen van een telegraafdraad langs de bestaande palen en het vernieuwen van palen op de telegraaflijn tusschen Rotterdam en den Moerdijk, in twee percelen; zijnde perceel 1 aangenomen door den heer *J. Velle*, te Amsterdam, voor *f* 1150, en perceel 2 door den heer *J. Visser*, te Sliedrecht, voor *f* 849, en 2°, het herstellen en verlengen van twee perpendiculaire kribben en het maken van twee nieuwe kribben aan den linkeroever der rivier de Lek, tusschen het Oud-Slijkerveer onder Hagestein en het Zederikkanaal, benevens het verlengen van de benedenste krib aan den zoogenaamden bokzak boven Nieuwpoort, hetgeen is aangenomen door den heer *A. Bennik*, te Vreeswijk, voor de som van *f* 11,487.

Staten-Generaal.

In de heden gehouden zitting van de Tweede Kamer zijn de beraadslagingen voortgezet over de Staatsbegrooting voor 1856. In de eerste plaats zijn de verschillende artikelen van hoofdstuk III goedgekeurd, waarna het geheele hoofdstuk is aangenomen met 47 tegen 10 stemmen. Daarna zijn de algemeene beraadslagingen gehouden over hoofdstuk IV en de artt. 1 en 2 van dat hoofdstuk goedgekeurd, waarop de zitting tot morgen is gescheiden.

ROTTERDAM den 20 november.

Zaturdag ll. vierden officieren en vrijwilligers der voormalige mobile schutterij der stad Dordrecht feest, ter herinnering, na 25 jaren, aan het uittrekken in 1830; het genoegen werd verhoogd door de tegenwoordigheid van eenige hunner wapenbroeders [illegible] der feestviering overgekomen, zijnde het [illegible] zamengesteld uit de schutterij der stad [illegible] die van Gorinchem, Brielle, Vlaardingen, M[illegible]elharnis en Oud Beijerland. Bij de borstbee[illegible]ninklijk stamhuis prijkten de geliefkoosde [illegible] andere kleuren. Menige hartelijke toast, met ge[illegible] toegejuicht, getuigde van den goeden geest, die allen steeds bezielde en van hunne gehechtheid aan Vaderland en Koning; het feest heeft den broederlijken band, die er vroeger bestond, bevestigd, en zal bij alle deelgenooten eene aangename herinnering achterlaten.

— Men verneemt dat de Kamer van koophandel en fabrieken te Delft, in het belang der branderijen en disteleerderijen, zich bij request aan de Tweede Kamer der Staten Generaal heeft gewend, met bezwaren tegen het ontwerp van wet tot aanvulling der wet van 1822, op het binnenlandsch gedisteleerd.

— Den 20 dezer promoveerde aan de Leydsche Hoogeschool de heer *H. W. de Monchy*, van Rotterdam, in de geneeskunde, na verdediging van *vijf waarnemingen van gedeeltelijke verlamming der handen met eenige opmerkingen aangaande dien ziektevorm.*

— Door de Doopsgezinde gemeente te Hoorn op Texel is beroepen ds. *J. P. Muller*, thans te Mensingeweer.

— Gelijk wij in een vorig nommer het getal der bij de verschillende faculteiten ingeschreven studenten te Leyden hebben medegedeeld, laten wij hier het getal inschrijvingen bij de Utrechtsche Hoogeschool volgen. Het geheele getal der sedert den *Dies Natalis*, welke te Utrecht op 26 maart invalt, ingeschreven studenten bedraagt 105; daarvan behooren 20 tot de zoodanigen die tot het afleggen van examen hebben moeten ingeschreven worden, of die wegens verzuimde recensie op nieuw zijn ingeschreven. Het getal nieuw aangekomen studenten bedraagt in de regten 34, voor de geneeskunde 10, voor de godgeleerdheid 38 en voor de letteren 3. Voor de regten en de godgeleerdheid schijnt derhalve het getal nieuwe inschrijvingen te Utrecht grooter te zijn, terwijl voor de overige faculteiten de Leydsche inschrijvingen de Utrechtsche overtroffen.

— Heden vervoegde zich bij den heer mr. *A. van Goudoever*, emeritus hoogleeraar te Utrecht, eene commissie, bestaande uit de heeren *H. W. Bosch*, *W. Julius* en *E. van Lier*, kandidaten in de letteren, door welke aan hem, namens eenigen zijner leerlingen, studenten aan de Utrechtsche Hoogeschool, als blijk van hoogachting en dankbaarheid, eene fraai met zilver versierde kristallen vaas, benevens een keurig album, bevattende de namen der deelnemers, werden aangeboden, en door den hoogleeraar met het meeste welgevallen werden aangenomen. Zigtbaar getroffen door dit even vleijend als welwillend bewijs van erkentelijkheid, ontving de hoogleeraar de commissie, door welke, bij monde van den heer *E. van Lier*, eene gepaste toespraak tot hem werd gerigt, die hij op de minzaamste wijze beantwoordde. (*U. C.*)

— Bij de ll. zaturdag door het Gemeentebestuur van Bedum gehouden aanbesteding tot het aanleggen, bepuinen en begrinden van den Wolddijk, van af Bedum naar Noorderhoogebrug, bij enkele inschrijving, is daarvan aannemer geworden de heer *H. B. Harkema*, te Warfhuizen, voor eene som van *f* 42,433.

— De waterhoogte te Arnhem was den 19 dezer 1,21 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 19 dezer 6 voet 5 duim Keulsch peil (6 voet 4½ duim Rijnlandsch).

— Men verneemt dat de schilderij van nog een onzer landgenooten, den heer *M. A. Kuytenbrouwer*, op de tentoonstelling te Parijs, door den Keizer der Franschen is aangekocht.

Wat van de hand van dr. *A. de Jager* komt behoeft wel geene aanbeveling, maar sommigen zullen misschien meenen dat zijne nu bij de heeren *Altmann & van der Palm* alhier uitgegevene *Bijdrage tot de Geschiedenis van het Vaderlandsche Schoolwezen in de voorgaande eeuw* alleen voor de mannen van het vak belang heeft. Wie zich dit werkje eigen maakt zal weldra van het tegendeel overtuigd worden. Het overzigt van een nu in vergetelheid geraakt Maandwerk, dat van het jaar 1754 af tot in 1769, hoofdzakelijk ten behoeve van den Onderwijzersstand, werd uitgegeven, strekte den kundigen en scherpzinnigen Schrijver tot leiddraad om licht te verspreiden over een aantal punten, den aard en toestand van het Schoolwezen in de tweede helft der vorige eeuw betreffende, inzonderheid wat aangaat de wijze van vervulling der vacaturen, de daarbij gevorderde bekwaamheden, de mate van achting die de Onderwijzers genoten enz. En dit alles is met zoo vele opmerkelijke bijzonderheden, gewigtige wenken en geestige spelingen doormengd, dat de lezing daardoor regt onderhoudend en voor iedereen boeijend wordt. Bovendien vindt men in de laatste en uitvoerigste der talrijke achter de *Bijdrage* gevoegde Aanteekeningen de belangrijke levensbijzonderheden van den verdienstelijken onderwijzer en dichter *Simon van der Waal*, die onlangs in meer dan ééne Maatschappij bij de mondelinge voordragt zooveel genoegen verschaften. Wij twijfelen dus niet of het werkje, dat bovendien zeer goed is uitgevoerd, zal een ruim debiet vinden. Moge het tevens strekken om de voorregten van het verbeterd Onderwijs meer en meer op prijs te doen schatten en mogen de wenken, ook te dezen opzigte door den schrijver gegeven, niet verloren gaan.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 20 November.

OVERLEDEN: M. A. A. van den Acker, d., 3 j. — H. L. Bense, man van L. F. Carrière, 65 j. — J. R. Telting, jd., 64 j. — T. van den Heerik, z., 1 j. — C. de Vos, d., 1 j. — J. H. van Eymeren, z., 2 j. — C. Wolsink, z., 4 j.

BEVALLEN: W. Storm, geb. Nieuwstraten, levenl. z. — J. C. van den Bergh, geb. Hagendoorn, z. — C. Klinker, geb. Berger, d. — M. Brett, geb. Hoek, d. — M. F. van der Meer, geb. Butteweg, z. — C. J. Snoeck, geb. Tenbos, z. — W. C. van IJzeren, geb. van Os, z. — M. van der Burg, geb. Snoek, z. — C. W. Stolk, geb. den Adel, d. — M. A. Claessen, geb. Corstens, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 20 nov. Gearriveerd *Bettine*, Dieckmann, en *Johanna Catharina*, Kuen, beiden v. Stockholm; *Jantje Doornbos*, Addens, van Koningsbergen, en *Eliza*, Thompson, v. Brouwershaven. — Vertrokken *Nederlands Koning*, Calander, naar Batavia; *de Unie*, Posta, naar Dublin, en *Glenalbyn* (st.) n. Hull. O. N. O. — N. O.

BRIELLE 20 november. Gearriveerd *Norfolk* (st.) van Goole, en *Colonel Evans*, Harnden, van Londen. — Vertrokken *Ocean Queen* (st.) naar Hull, en *Batavier* (st.) n. Londen (de laatste is buiten de reede ten anker gekomen); de wind O.

MAASSLUIS 20 november. Heden vertrokken *Minerva*, E. A. Oldenburger, naar Dantzig, en *Anna Christina*, Lund, n. Newcastle (beiden wel in zee); de wind O. N. O.

BROUWERSHAVEN 20 novemb. Vertrokken *Henriette Maria*, Bakker, naar Rotterdam (per *Brouwershaven*); de wind O.

TEXEL 19 november. (O. Z. O.) Gearriveerd *Caroline*, Hunter, en *Allport*, Cotton, beiden van Sunderland. — Vertrokken *Koerier*, Rotgans, naar Cardiff; *Kinderdijk*, Ouwehand, naar Newcastle, en *Waterkelpie*, Brijdt, naar Bergen.

TEXEL 20 november. Vertrokken *Gesina*, Burggraaf, n. Batavia en Canton; *Decima*, Meijer qq., naar de Kust van Guinea, en *Echo*, Kuyper, naar Liverpool.

VLISSINGEN 18 november. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Jantina*, de Boer, van Stockholm; *Graaf Adolf*, Prange, van Memel; *Neptunus*, Joosten, en *Hendrika*, Plukker, beiden van Stettin; voor Gent *Ulrika*, Bekkering, van Memel; voor Middelburg (als bijlegger) *Margrietha*, de Jonge, van Stockton. — Van Antwerpen de Schelde afgekomen en van deze reede vertrokken *Auguste*, Hassel, naar New-Orleans; *Telegrafo*, Tichisz, naar Konstantinopel; *President Christie*, Opdahl, n. Triest; *Vijf Gebroeders*, Holscher, naar Genua; *Jeune Léonie*, de Vries, naar Sevilla, en *de Marne*, Beukema, op avontuur. — Door kapit. Prange, voornoemd, is den 11 dezer, op 57 gr. 49 min. NB. en 8 gr. 55 min. OL., gepasseerd een kofschip, aan bakboord aangezeild geweest en van het volk verlaten. Op den spiegel was in gele letters te lezen *van Oldertum*.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te KONSTANTINOPEL 5—8 november *Herwijnen*, Warssen, en *Johannes*, Kuiper, beiden van Londen, *Herstelling*, Duiven, *Minister van Bosse*, Sissingh, en *Harmina Catharina*, Bakker, alle drie van Newcastle, *Jantina*, Boon, *Valerius Lodewijk*, Harkema, *Gesina van Wieler*, Zeilinga, en *Catharina*, Kempen, alle vier van Amsterdam. — Te LISSABON 9 nov. *Catharina Isabella*, Waker, van Amsterdam. — Te DUINKERKEN 16 nov. *Hendrika*, Lever, van Rotterdam.

Te SMYRNA 2 november *Joan Jacob*, Wulphorst, van Amsterdam en Corfu. — Te CETTE 10 nov. *Zorg en Vlijt*, Mulder, v. Toulon. — Te ROUAAN 16 nov. *Catharina*, Scholtens, van Stettin. — Op de ELVE 16 nov. *Welvaart*, Suk, *Jantje*, Ulrichs, en *Frau Trientje*, Evers, alle drie van Amsterdam, *Tjardina Fennegina*, Warners, van Stockholm, en *Hendrika* (Ned. kofschip), van Burnt Island. — Te GLUCKSTADT 16 nov. *Allegonda Rensina*, Smit, van Sunderland. — Te BREMERHAVEN 15 nov. *Anna Sophia*, de Roth, en *Petina*, Groenewold, beiden van Amsterdam. — Te TONNINGEN 13 nov. *Christina*, Lutjens, v. Amst. — Te PILLAU 15 nov. *Vrouw Wicherdina*, Kroon, van Sunderland. — Te MEMEL 13 nov. *Hillechina Annechina*, de Vries, van Rendsburg. — Te STOCKHOLM 8 nov. *Annegina*, Blouw, van Lissabon; 10 dito *Remke*, Scherpbier, v. Stettin. — Te SANDHAMN 11 nov. *Orion*, Roelfsema, en *Margaretha*, Kwint, beiden van Stettin.

Vertrokken:

Van ST. HELENA 1 october *Onderneming*, Johansen, n. Middelburg, en *Minister van Hall*, de Haas, naar Amsterdam. — Van HAVANNA 25 oct. *Jesus*, de Omar, naar Falmouth.

Van HAMBURG 16 nov. *Leontine*, Deetjen, naar Batavia. — Van TRAVEMUNDE 15 nov. *Petrus Horreus*, Zwiering, n. Rostock. — Van PILLAU 13 nov. *Roelfina Gesina*, Roelfsema, naar Antwerpen, en *Jantina Ilina*, Lever, naar België; 14 dito *Zwaantina*, Schuur, naar Hartlepool, en *Margaretha Gesina*, Stuit, n. Elseneur. — Van MEMEL 13 nov. *Vrouw Ida*, van der Zwaag, n. Harlingen; 14 dito *Alberdina*, Lodewijks, naar Sevilla. — Van ODENSEE 9 november *Vrouw Geertruida*, Bontekoe, naar Harburg.

Te NEW-YORK werd den 6 nov. beladen het Amerikaansch driemastschip *Canton*, naar Rotterdam.

ELSENEUR 14 nov. De schepen *Fredrik Wilhelm*, kapit. Leerbeck, 99 dagen reis hebbende van Batavia, en *Sömanden*, kapit. Jordt, van Amsterdam, beiden n. Kopenhagen, zijn beiden wegens tegenwind in de bogt van Hornbeck geankerd, en hebben stoomschepen ontboden om zich te laten opslepen.

In de SOND aangekomen: 12 nov. *Aurora*, Lesstuyver, n. Antwerpen, en *Irene*, de Vrede, n. Londen, beiden v. Memel; *Broederschap*, Brugts, naar Engeland, *Johannes*, Steffens, en *Anna Jantina*, Smit, beiden naar Amsterdam, alle drie van Koningsbergen; *Feika Jantina*, Mulder, naar Guernsey, en *Castor*, de Jonge, naar Harlingen, beiden van Dantzig; — 13 nov. *Aukjen*, Teensma, van Memel n. Rotterdam, en *Doethea Christina*, Poelman, van Koningsbergen n. Groningen; — 14 dito *Tjadda*, Staal, naar Antwerpen, *Sieke van der West*, Steen, naar Jarrow, en *Elisabeth*, Klasen, naar Oporto, alle drie v. Memel; *Dageraad*, Pruim, en *Jonge Duyf*, de Boom, beiden van Koningsbergen naar Antwerpen.

NYBORG gepasseerd 13 nov. *Jan Jacob*, Schaap, van Rostock n. Leith.

RENDSBURG gepasseerd: 13 november *Zwaantina*, Bakker, van Bandholm naar Holland, en *Margaretha Meijering*, de Jonge, van Stettin n. Brussel; 14 dito *Kooger Polder*, Brouwer, van Amsterdam naar Memel.

Engeland.

Te GRAVESEND aangekomen 17 nov. *Catharina*, Timmer, van Groningen; 18 dito *Wubbina Catharina*, Meijer, van Thisted, *Fennegina Arentina*, de Jonge, *Maria Janna Jacoba Barendina*, van der Veen, en *Betje Pronk*, Vos, alle drie van Koningsbergen; 19 dito *Jonge Reintje*, Croes, en *Vrouw Dieuwke*, van der Woude, beiden van Workum. Van LONDEN uitgeklaard 18 nov. *Roelfina*, Kars, naar Antwerpen. Te ROCHESTER gearriveerd 17 nov. *Three Brothers*, Hopkins, van Rotterdam. Te LYNN 17 nov. *Martha*, Mugge, van Lubeck. Te YARMOUTH 17 nov. *Friends*, Ismay, van Wormerveer. Te HULL 17 nov. *Antje Witsenberg*, Hangelbroek, en *Termonde*, Legger, beiden van Koningsbergen; 18 dito *Tweelingen*, Poorta, van Elbing. Te HARTLEPOOL 17 nov. *Anna Catharina*, Olsen, van Rotterdam. Te SEAHAM 16 nov. *Elba*, Prior, van Amsterdam. Te SHIELDS 17 nov. *Margaret*, Williams, van Dordrecht, en *Groot Zeewijk*, Homan, van Antwerpen. Te DUNDEE 16 nov. *Stad Almelo*, Pluym, van Zwolle. Te PORT DUNDAS 15 nov. *Amici*, Chapel, van Amst. Te BRISTOL 18 nov. *de Maas* (st.), van Knapen, van Rotterdam.

Te DARTMOUTH binnengeloopen 18 nov. *Edzardina Catharina*, Baas, van Sevilla naar Hamburg.

Bij WIGHT gearriveerd 17 nov. *Sallandt*, Kalkenbrander, van Malaga n. Rotterdam, en *Clio*, ter Haar, v. Batavia n. Amsterdam. — Bij DOUVRES 17 nov. *Diligentie*, Nap, van Rotterdam naar Moulmain. — Bij NEWHAVEN 18 nov. *Wilhelmina*, van Innen, v. Rotterdam naar Akyab, en *Johanna Elisabeth*, Bakker, van Sevilla naar Duinkerken.

DEAL gepasseerd 17 nov. *Stad Zierikzee*, D. Ochtman, van Rotterdam naar Batavia.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, SOERABAIJA, PROBOLINGO en PANAROEKAN, Henriette Maria, G. W. Bakker: 4350 b. Koffij, 1792 kan. Suiker, 1175 schuitj. Tin, 52 v. Koperen Duiten en 5243 boss. Rotting, NHM.

LONDEN, Earl of Auckland, W. Wintle: 52 b. Wol, C. L. Roechling en Co.; 58 b. dito, 2 k. Indigo en 1 b Manufact., C. L. Ringrose en Co.; 11 b. Wol, L. V. Ledeboer en Zn.; 5 b Wol, 1 k. Indigo, 202 p. Kina, 10 cer. Amandelen, 10 k. Thee, 4 k. Kina en 6 p. Koopm., S. A. le Vino en Co.; 22 b. Wol, Minderop en van Heel; 8 b. Huiden, 1 v. Verw, 6 v. Olie en 1 k. Boeken, L. Maijer en Co.; 3 k. Indigo, C. Hemmann en Co.; 4 k. Koopm., A. M. en C. Pluygers; 5 v. Bier, J. Gibson; 1 v. Ale, W. Erkelens; 1 k. Koopm., A. Schröder en Co.; 2 b. dito, J. B. Crol en Co.; 1 b. Vellen, F. Carp; 1 p. Koopm., Preston en Co.; 1 p. Boeken, Wed. Krap en van Duym; 1 p. dito, A. Baedeker; 15 v. Bier, Goudal en Mapp, te 's Hage; 101 b. Wol, 408¼ q Negerzaad, 20 v. en 1 z. Koffij, 17 cer. Amandelen en 5 z. en 1 p. Koopm., Order.

NEWCASTLE, Captain Cook, John Chater: 180 t. Cokes en 16 chaldrons Kolen, C. G. Schutse van Houten; 2000 stuks Vuursteenen en 100 stuks Pannen, Order.

SUNDERLAND, Echo, Th. Mordey: 1 lading Steenkolen, A. van der Leeuw en Zn. en Co.

STOCKHOLM, Catharina, E. Poort: 105¼ last Rogge en 260 Matten, A. Struth en Co.

KONINGSBERGEN, Gebroeders, H. J. Wegener: 128 k. Koper, Merrem en Co.; 17 b. Hennep, J. van Wageningen en Zoon; 140 b. dito en 40 Matten, M. en B. de Monchy; 40 b. Hennep, J. de Gruyter, te Lekkerkerk; 565 sch. Lijnzaad, 66½ sch. Tarwe en 25 Matten, H. Lambert Pz.; 565 sch. Lijnzaad en 50 b. Hennep, Order.

Amsterdam.

LONDEN, Flora: 17 v. Tabak, L. Jacobi Benjamins en Co.; 190 k. Blik, 15 bund. IJzer, Gebr. van der Vliet; 25 k. Metaal, Surie en Lingeman; 15 k. dito, Z. Kemper; 23 z. Veeren, Gebr. Peters; 10 v. Droogerijen, van Enst en Dijk; 27 b. Tabak, Wuste en Hintze; 500 qrs. Zaad, 1 partij Hennep, 6 t. Verwhout, 9 v. Koffij, 815 d. Vijgen, 88 cer. Amandelen, 13 k. Capsules, 72 k. Rozijnen, 34 v. Cement, 24 k. Thee, 5 cer. en 1 k. Indigo, 60 z. en 9 v. Koopm., Order.

STOCKHOLM, Fennegina, Puister: 1314 t. Rogge, Goll en Co.

FRIEDRICHSTADT, Jonge Timen, Swiers: 892 t. Raapzaad, W. en J. D. Lulofs.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Twee Anthony's*, kapit. *J. F. Klomp*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor en eene melkgevende Koe. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Twee Cornelissen*, Kapitein *J. C. Kreijx*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten Kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Klazina Arendina*, kapitein *H. L. de Grooth.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DANTZIG, het snelzeilend Deensch Schoenerschip *Louise*, kapitein *P. Mackeprang;* ligt gereed. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Brikschip *Jan van Galen*, kapit. *P. H. de Boer.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

PADANG en BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe uitmuntend is ingerigt het Nederlandsch gekoperd snelzeilend Barkschip *Joan*, gevoerd door kapitein *A. van der Tak*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co.* en de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen* en *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

PARIJS den 20 November.

Frankrijk 3 pc. 65. 55; dito 4½ pc. 90. 50. Spanje Binnenlandsche 3 pc. 33¼.

LONDEN den 20 November.

De 3 pc. Geconsolideerden 88¼ a ⅜. Rusland 5 pc. 95; dito 4½ pc. 86. Spanje 1½ pc. 19¾; dito Buitenl. 3 pc. 38¼ a ½; dito Cert. 4½ a ⅝; dito Passive 6¼ a ⅜. Mexico 3 pc. 19½ a ⅝. Peru 4½ pc. 74. Ecuador 4⅞ a 5. Grenada 2½ pc. 19½ a ⅞; dito Uitgest. 6⅞ a 7. Holland 6 pc. 90; dito 2½ pc. 65; Turksche Leening 80½.

***ANTWERPEN* den 20 November.**

Belgie 2½ pc. 53¾. Spanje, 1¼ pc. 19 5/16 a ⅜; dito Binnenl. 3 pc. 33; Metalliek 5 pc. 66. — Bij geringen omzet waren de prijzen echter vrij vast.

***AMSTERDAM* den 20 November.**

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld..... 2½ pCt.	62	62 1/16	62 1/16
»	dito dito ..... 3 »	73¼		
»	dito dito ..... 4 »	92	92¼	92
»	Amort.-Syndicaat..... 3½ »	88¾	88¾	
»	Handel-Maatschappij .. 4½ »	127¼	127¾	127¾
»	O. I. Leening......... 4 »			
»	Leen. Holl.-Spoorweg			
»	N. Rijn- dito *f* 1200 .. 4½ pCt.	100		
»	Maatsch. v. Weldadigh. 4 »			
FRANKR.,	Certificaten.............. 3 »			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*... 5 »	100¾	101¼	100¾
»	dito dito 1828/29 5 »	100		
»	Cert. dito 1831/33 5 »			
»	dito dito 1840... 4 »	74¼		
»	dito bij *Stieglitz*...... 4 »	73¾		
»	dito » dito Nieuwe 4 »			
»	dito » dito dito 5 »	80¾	80¼	
»	dito Adm. te Hamburg 5 »			
»	Certific. van Assign... 6 »	56¾		
»	Inschr. dito .... 6 »	55¾		
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500........ *f*	142¼		
»	Obligatien............... 4 pCt.			
SPANJE,	Buitenlandsche.......... 1¼ »	19 5/16		
»	dito .... 3 »	38¼		
»	Binnenl. a *f* 6000....... 3 »	32¼	32 11/16	32 11/16
»	Amortisable Schuld	6	6 1/16	
»	Bewijzen van Coupons..........			
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*.... 5 »			
»	dito dito ... 4 »			
»	dito Metall. Oude..... 5 »	62¾	62⅞	62¾
»	dito Nieuwe bet. te Amst. 5 »	72 11/16	72¾	72 11/16
»	dito Nation. Metalliek 5 »	65¾	66	65⅞
»	dito Metall.............. 2½ »	31 15/16	32	
»	Weener Aand. fl. 250.. 4 *f*	267	267¼	
BELGIE,	Certificaten.............. 2½ pCt.			
»	dito bij *Rothschild* 2½ »	50	50 1/16	
PORTUG.,	Oblig..................... 3 »	40	40 1/16	40
»	dito Uitgest............. »			
VENEZ.,	Obl. £ 100.............. 4½ »			
»	Uitgest.................. 1¼ »	11 1/16		
GRENADA,	Oblig..................... 2½ »	17 11/16	17⅞	
»	Uitgestelde	6¾	6 11/16	
MEXICO,	Oblig .... 3 »	18 5/16		
»	dito, Onbepaalde..... 3 »			

Pruiss. Aand. 1832 *f* 260; idem, 3½ pc., *f* 194 a *f* 194¼. Napels. Cert. bij *Lamaison & Bouwer*, 5 pc., 102 a 102¼; dito, Cert. bij *Rothschild*, 5 pc., 103. Oostenr. Bank-Actien *f* 970 a *f* 975, gebl. *f* 974. Griekenland 1825, 5 pc., 2¾. Brazilie 1824, £ 100, 5 pc., 97¼; id. 1843, £ 100, 5 pc., 96¼. id., 4½ pc., 88¾ a 89¼, gebl. 88¾. Ecuador 3 5/16 a 3 7/16; idem Coupons 39¼ a 40½ cents. Louisiana, 5 pc., 99¾.

Beleening 4 pct. Prolongatie 4½ pct. Disconto 4 pc.

De Beurs verkeerde heden in eene williger stemming, zoowel voor binnenlandsche als voor meest alle buitenlandsche fondsen; de Aandeelen Handel-Maatsch. waren zeer gezocht; ook voor Oostenrijksche en Ecuadors was veel vraag, de laatste op de te Londen aangekondigde conversie.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 62 1/16. Spanje 1¼ pc. 19 5/16. dito Binnenl. 3 pc. 32¾. Oostenrijk Metalliek 5 pc. 62 13/16; dito 2½ pc. 31 15/16.

***ROTTERDAM* den 20 November.**

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 61 15/16. idem, 4 pc., 91¾ Oblig. Rijn-Spoorweg, 4½ pc., 100. Spanje, Buitenl. 1¼ pc., 19⅜. Binnenlandsche a 6/m., 3 pct., 32¾ l. k., 32¾ h. k., 32¾ gebl. k. Certific. Coupons 4¾; Amort. Schuld 6¼. Portugal, te Londen, 3 pc., 39 15/16. Rusland, Oblig. *Hope en Co.*, 1798/1816, 5 pc., 101. idem Certific. bij *Stieglitz & Co.*, 5 pc., 80¾. Oostenrijk, Metall., 2½ pc., 32. idem Nationale 5 pc., 65 15/16 l. k., 66 h. k., 66 gebl. k. Mexicos Oblig. £ 100, 3 pc., 18⅜. idem Onbepaalde 3 pc. 18¼. Ecuador 3¾.

Binnenlandsche fondsen met weinig handel iets vaster. Oostenrijksche iets aangenamer. Spaansche met eenig en omzet prijshoudend. Van Zuid-Amerikaansche bestond eenige vraag naar Ecuador.

Wisselkoersen.

***AMSTERDAM* den 20 November.**

Hamburg,	2 maanden	34¾	geld.	Lissabon..	3 maanden	41¼	geld.
idem	zigt........	35 5/16	»	Porto.....	3 ——	41½	»
Londen..	2 maanden	11.70	»	Petersb...	2 ——	165¼	»
idem	zigt........	11.65	pap.				

***ROTTERDAM* den 20 November.**

Londen 2 maanden........ *f* 11. 70, kort *f* 11. 82½.
» 3 » - 11. 62½.

Marktberigten.

***ROTTERDAM* den 20 November.**

GRANEN. Tarwe: 156 ℔ witbonte Poolsche *f* 605; 160 ℔ N. Rodgl. Kleefs. *f* 585. *f* 590; 161 ℔ N. dito dito *f* 595; 160, 161 ℔ Bovenl. Rts *f* 675. *f* 680; 156 ℔ Meursche *f* 545.

BOTER. 1ste kwal. *f* 53 a *f* 55, 2de kwal. *f* 48 a *f* 51.

***SCHIEDAM* den 20 November.**

GRANEN. Rogge: 147 ℔ gedr. Deensche *f* 392 3/m.; 146 ℔ gedr Deensche *f* 395 kont.; 141 ℔ Reval *f* 406 6/w. 148 ℔ Pomm. *f* 410 6/w. Gerst: 133 ℔ N. Engelsche *f* 292 kont., *f* 294 6/w.

MOUTWIJN...... per hed. Vat zonder Fust *f* 26. — } zonder
JENEVER........ » » » » » - 31. 50 } de
AMST. PROEF » » » » » - 32. 75 } belasting.

***AMSTERDAM* den 20 November.**

GRANEN. Heden verkocht van Rogge: 120 ℔ Holsteinsche *f* 380, 120 ℔ Archangel *f* 396 aan de Zaan.

Handelsberigten.

***LONDEN* den 19 November.**

KOFFIJ. Native Ceylon meer gevraagd en ferm op 55/6 a 56/. voor goed a fijn ord. Plantation mede vrij levendig en goed gesouteneerd. — SUIKER. Zoo voor koloniale als vreemde soorten bleef de markt heden kalm en de prijzen ongeregeld; de kooplust is zeer beperkt; Geraffineerde flaauw en met neiging tot dalen: bruine Lompen bedingen 72/ en vochtige 68/ a 69/. — KATOEN met weinig gevraagd doch niet lager te noteren. — LIJNOLIE gedaald tot 44/ a 44/6. — HOPPE. Mooije bleurige soorten zijn goed gezocht doch voor ord. kwalit bestaat alleen eenige vraag voor speculatie. — TALK kalm doch ferm op 72/ cont. in loco en 72/6 voor St. Petersburger Y. C. in loco; voorraad 17,507 v. tegen 29.012 v. op gelijk tijdstip in het vorige jaar.

GRAANMARKT. Engelsche Tarwe was heden gezocht voor cons. gedeeltelijk tot 1/ a 2/ beneden de prijzen van Maandag ll.; vreemde Tarwe met matigen aanvoer meerendeels van de Ver. Staten en tot vorige prijzen gevraagd. Meel vrij levendig tot volle prijzen en op 65/ per zak voor Norfolk gehouden. Gerst is bij gorden kooplust 1/ hooger te noteren. Erwten en Boonen onveranderd. Haver ferm en mooije kwaliteiten iets gerezen, voornamelijk Zweedsche. — LIJNZAAD vond tot hooge prijzen grif nemers.

***LIVERPOOL* den 17 November.**

KATOEN vast op vorige prijzen, doch zonder belangrijke omzettingen. Het totaal der verkoopen van heden bedroeg 8000 b., waarvan 500 b. Amerik. voor uitvoer en 1000 b. Suratte voor speculatie.

***ANTWERPEN* den 20 November.**

KOFFIJ ferm, en zonder de groote vastheid der houders zou de omgang levendiger zijn. — In SUIKER is weder niets belangrijks omgegaan. — RIJST blijft gezocht. Men noteert de verkoopen van ca. 30.000 z. Arracan uncleaned, meerendeels zeilende, tot fl. 8¾. ca. 4000 z. gepelde Arracan, disponibel en op levering van fl. 11¼ tot 11½, en van ca. 800 z. gebrokene tot fl. 9½ a 10 voor n.° 1. Van Rijstmeel zijn ca. 50.000 kilos afgedaan. — HARST. Heden hebben weder ongeveer 100 vaatjes tot vorigen prijs koopers gevonden. — Van TERPENTIJNOLIE werden 50 vaatjes Amerik. omgezet. — GRANEN met geregelden omgang tot vaste prijzen. Men betaalde voor blanke Zeeuwsche Tarwe fl. 23¼, voor Pruissische dito fl. 21¾ a 22¼ per 80 kilos; voor Engelsche Rogge fl. 14¾ a 14½, voor Amerik. dito fl. 14¾ per 70 kilos, en voor Deensche Gerst fl. 9½ per 62 kil. — ZADEN goed gesouteneerd.

***BORDEAUX* den 17 November.**

STERKE DRANKEN. Men noteert: Armagnac op fr. 150, Tafia op fr. 85 en 100 en de disp. 3/6 Languedoc wordt ferm op fr. 130 gehouden.

***NEW-YORK* den 6 November.**
(Per *Africa*.)

KATOEN. Sedert ons vorig berigt was de markt zeer kalm en de prijzen zijn ½ a ⅝ c. lager te noteren. De omzettingen dezer week bedragen 5000 b. en de uitvoer 12740 b., waarvan 7637 b. voor Liverpool, 1368 b. voor Havre, 1860 b. voor Antwerpen, 1377 b. voor Bremen en 713 b. voor Hamburg.

Notering:

	Upland.	Florida.	Mobile.	New-Orleans en Texas.
Ordinary..............	8¼	8¼	8¼	8¼
Middling..............	9	9¼	9¼	9¼
Midd. fair............	9½	9¾	10	—
Fair	10	—	—	—

STAAT van KATOEN in alle Havens sedert 1 *September der vier laatste jaren:*

	1855.	1854.	1853.	1852.
	—	—	—	—
Totale aanvoer..............	485000 b.	255000 b.	223000 b.	421000 b.
» uitvoer..............	226000 »	124000 »	98000 »	155000 »
» voorraad.............	306000 »	211000 »	177000 »	262000 »
Uitv. n. Groot-Brittanje ..	163000 »	73000 »	71000 »	117000 »
» » Frankrijk.........	32000 »	38000 »	10000 »	17000 »
» » and. vreemde Hav.	34000 »	15000 »	17000 »	21000 »

KOFFIJ flaauw. — Voor SUIKER bleef de markt ongeregeld en sloot met neiging tot dalen. — RIJST goed gevraagd tot vorige prijzen; 750 tiersjes zijn tot ds. 5 a 5. 62½ naar kwaliteit afgedaan. — SPECERIJEN met goeden omgang tot vaste prijzen. — ASSCHEN onveranderd. — Van CACAO werden 142 b. Guyaquil a 9½ c. entr. en 300 b. St. Domingo tot geheimen prijs omgezet. — VERWHOUT matig gevraagd en goed gesouteneerd. — HUIDEN zeer gezocht tot ferme prijzen. — HOPPE weinig gevraagd en op vorige prijzen gehouden. — Van HONIG zijn 4 tiersjes en 9 vaatjes Cuba voor cons. a 77 c. cont. afgedaan. — LOOD geniet goeden kooplust. — TERPENTIJNOLIE gedaald. — HARST bij geringen voorraad flaauwer. — Van LIJNOLIE werden 1500 gallons tot 38 c. verhandeld. — TRAAN kalm. — SALPETER stil. — WALVISCHBAARDEN met onbeduidenden handel. — MEEL bij goede vraag voor uitvoer 18¾ a 34¼ c. per vaatje gerezen. — GRANEN. Tarwe levendig en 5 a 8 c. gerezen. Andere soorten onveranderd. — VRACHTEN kalm. Men betaalde voor Liverpool: Katoen ¼ a 11/32 d.; Granen 9½ a 10 d.; Meel 3/ a 3/6. Harst 3/6 a 3/9. Rijst 53/. Havre; Katoen 1 c.; Meel d. 1; Tarwe 25 c. — WISSELKOERS. Londen op 60 d. 8½ a 9 pc. premie; kort 110. Parijs 5. 22½ a 5. 17½ op 60 d.; kort 5. 12½. Antwerpen op 60 d. 5. 2½. Amsterdam op 60 d. 40⅞ a 41⅛. Hamburg op 60 d. 36 a 36¼. Rome op 60 d. 78¾ a 79. Frankfort a/M. op 60 d. 41¼ a 41⅜. kort 42 Berlijn op 60 d. 72¼ a 73. Leipzig 72¼ a 73. Keulen kort 72¼ a 73.

Advertentien.

Getrouwd

C. M. C. H. DE KUYPER,
van Rotterdam,
en
A. M. AMTMANN.

Maintz
den 15 *November* 1855.

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot L. J. EYDMAN, in den ouderdom van 62 jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van 33 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.

Oud-Beijerland E. C. VERBURGT,
18 *November* 1855. Wed. L. J. EYDMAN.

*** TWEEDE LEESVERGADERING bij het Departement **Rotterdam** der MAATSCHAPPIJ ***tot Nut van 't Algemeen***, op HEDEN den 21 November 1855, des avonds ten 7 ure, in het Gebouw des Departements.

Redenaar de Wel Eerw. Heer **W. P. R. BOUMAN.**

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

TE HUUR,

tot den goedkoopen Prijs van ***f* 250,** een zeer goed ingerigt en goed onderhouden, wordend DUBBEL WOONHUIS, met Kelders, Twee **Voorkamers** met **Suite** en **Keuken**, Vier ruime **Boven-Logeerkamers**, goeden **Droogzolder**, met Twee **Logeer-** en een **Provisiekamertje**, staande in den Groenendaal, wijk 12, n.° 383 Te bevragen Nieuwehaven, noordzijde, wijk 12, n.° 274.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

GERRIT WENK junior. Notaris, residerende te Rotterdam, is voornemens, als daartoe last hebbende van zijne Principale, op Woensdag den 28 November 1855, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, te veilen en aan den meestbiedende of eerstmijnende te verkoopen:

Een **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Doelstraat, te Rotterdam, wijk 8, n.° 384, oud wijk H. n.° 341, Kadaster sectie K. n.° 78. Aangeslagen in de Grondlasten over 1855, op de som van *f* 17. 25. Verhuurd bij de week, in diverse Percelen, ad *f* 254. 20 's jaars. Te aanvaarden met 15 December 1855.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris *WENK*, aan de Noordblaak, wijk 4, n.° 181, te dezer Stede, alwaar inmiddels de Veilingsvoorwaarden ter lezing zullen liggen en de Eigendomsbewijzen kunnen worden geëxamineerd.

En zal het te Veilene twee dagen vóór en op den dag der veiling, op de gewone uren, kunnen worden bezigtigd.

TE HUUR, met half December, op een goeden Stand, in een besloten Huis:

2 GEMEUBELEERDE KAMERS,

alsmede eene nette **ZAAL**, tot het houden van Fatsoenlijke ***Bijeenkomsten.*** Adres met *franco* Brieven, onder nommer 9338, aan het Advertentie-Bureau van ***H. NIJGH***, te Rotterdam.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *H. S. VAN RIJSOORT*, gevestigd te Charlois, als last hebbende van zijne Principalen, die door de Arrondissements-Regtbank te Dordrecht behoorlijk zijn gemagtigd, is van meening om, op Vrijdag den 23 November 1855, des namiddags ten 3 ure, in het Gemeentehuis te Charlois, te veilen, onmiddellijk daarna af te slaan en te verkoopen:

N.° 1. Een kapitaal, rentgevend, hecht en sterk **PAND**, bestaande in onderscheidene **WONINGEN, SCHUREN, STALLINGEN, HOOIBERG, BOOMGAARD** en **ERF**, hetwelk door deszelfs goede inrigting en gunstige ligging is geschikt tot *Bouwerij*, *Melkerij*, *Vlasserij* en *Zaken van Koophandel*, staande en gelegen te Charlois, aan het einde van den Rietdijk en aan de Haven, Kadaster sectie A, n.s 741 en 742, groot 18 Roeden 80 Ellen. Te aanvaarden dadelijk en met den 3 Mei aanstaande. Grondlasten en Schafgeld *f* 18. 26.

N.° 2. Een hecht en sterk **HUIS, SCHUURTJE** en **ERF**, staande en gelegen als voren, Kadaster sectie A, n.° 786, groot 2 Roeden 76 Ellen. Te aanvaarden met den 3 Mei aanstaande. Grondlasten en Schafgeld *f* 7. 03.

N.° 3. Twee Bunders 14 Roeden 20 Ellen uitmuntend Hoog en Vruchtbaar **WEILAND**, gelegen in den polder Robbenoord, gemeente Charlois, Kadaster sectie A, n.s 645 en 646. Verhuurd tot Kermis 1860 voor *f* 150. 50 's jaars. Grondlasten *f* 17. 22.

N.° 4. Een Bunder 02 Roeden 30 Ellen zeer goed **WEILAND**, gelegen als voren, Kadaster sectie A, n.s 594, 595 en 596. Verhuurd tot Kermis 1860 voor *f* 64 89 's jaars. Grondlasten *f* 5. Polderlasten in Robbenoord *f* 5 per Bunder.

Nadere informatien ten Kantore van den Notaris.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

FRANS DIJKMAN, Notaris, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, die daartoe door de Arrondissements Regtbank aldaar zijn gemagtigd, is voornemens om op Woensdag den 28 November 1855, des namiddags ten 4 ure, in het Huis van Notarissen, aan de Gelderschekade binnen gemelde Stad, in het openbaar te veilen en te verkoopen;

N.° 1. Een welaangelegden en aangenaam gesitueerden **TUIN**, beplant met uitmuntend Vruchtdragend en ander **Geboomte** en verder **Plantsoen**, benevens de daarop staande logeabele **GEBOUWEN**, bestaande vóór aan de Laan in een **Tuinhuis** en **Loods** en aan de achterzijde in eenen grooten **Koepel**, vier Vertrekken, Keuken, **Kelder** en verdere **Gemakken**, alles gelegen en staande in de Wafellaan, gemeente Rotterdam, en hebbende zoo vóór als achter een ruim en aangenaam Uitzigt, zijnde bekend wijk 13, nommer 344, Kadaster sectie D, n.s 99, 100, 103, 1617, 1618 en 2519, groot 13 Roeden 48 Ellen. De Grondbelasting over 1855 is *f* 38. 58.

N.° 2. Een welaangelegden en aangenaam gesitueerden **TUIN**, mede beplant met exquis Vruchtdragend en ander **Geboomte** en verder **Plantsoen**, en waarin een **Goudvischvijver**, alsmede de daarop staande logeabele **GEBOUWEN**, bestaande vóór aan de Laan in eenen **Koepel** [illegible] en aan de achterzijde in eene **Huizing** [illegible] **Zijvertrek, Keuken, Kelder**, [illegible] verdere **Offices**, alles gelegen en staande [illegible] Perceel, in de Wafellaan voornoemd, [illegible] zoo vóór als achter een uitgestrekt en vrolijk [illegible], zijnde bekend wijk 13, nommer 345, Kadaster sectie D, n.s 104, 105, 108, 1614, 1615, 1616 en 2520, groot 12 Roeden 81 Ellen. De Grondbelasting over 1855 is *f* 41 92.

De voorschreven Percelen, in eigen gebruik geweest en te aanvaarden den 1 Januarij 1856, zullen afzonderlijk worden geveild, vervolgens eerst separaat en daarna gecombineerd worden afgeslagen, terwijl dezelven twee dagen vóór en op den dag der veiling zullen kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Permissiebiljet, geteekend door voornoemden Notaris DIJKMAN, ten wiens Kantore, aan de Wijnstraat, inmiddels nadere informatien zijn te bekomen.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

een onfeilbaar middel ter genezing van uit Klierziekte voortkomende Zweren.

De oudste Zoon van ANTOON BARNET, te Batavia, leed verschrikkelijk aan Klierverzweringen; zijne Ouders raadpleegden onderscheiden Geneesheeren, doch zijne ziekte nam hand over hand toe. Eene Zuster van BARNET, die door de **Zalf** en **Pillen** van ***Holloway*** van een ziek Been genezen was, nam het kind onder hare bescherming, zeggende te willen beproeven of een paar weken verblijf bij haar hem misschien mogten helpen. Zoodra het kind zich aan haar huis bevond deed zij hem de **Zalf** en **Pillen** van ***Holloway*** gebruiken, welke al spoedig zijnen toestand verbeterden en na ruim twee maanden tijds hem geheel deden herstellen. Zoo groot is de deugdzaamheid en zoo krachtig de werking van dit geneesmiddel. Alle soort van Huidziekte wordt daardoor genezen.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. M. VAN RENESSE**, Depôthouder te **'s Gravenhage**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede in *Holloway's Etablissement* te **Londen**, 244, Strand, en te **New-York**, 80, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF.... » - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

GODS GETROUWE ZORG VOOR WEDUWEN EN WEEZEN.

LEERREDE,
uitgesproken den 28 October 1855, in de
Prinsenkerk,
door ***J. J. PRINS***, *Theol. Doct. en Pred.*

Gedrukt bij de Wed. *J. B. ULRICH*, en, ofschoon *niet in den handel* gegeven, van heden af verkrijgbaar, zoo lang de voorraad strekt, a 25 *Cents*.

Boteraloot, over de Prinsenkerk, wijk 11, n.° 549.

*** Heden verschijnt bij de Boekhandelaars ***Altmann & van der Palm***, alhier:

BIJDRAGE

TOT DE

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLANDSCHE SCHOOLWEZEN IN DE VOORGAANDE EEUW,

DOOR DR. A. DE JAGER.

Gr. 8°. — *f* 0. 80.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.